

ویژگی های روابط دوره نوجوانی؛ از فاصله گرفتن از والدین تا گرایش زیاد به دوستان

نوجوانی یکی از دورانهایی است که روابط فرد با والدین کمتر می شود و در مواردی که خانواده معترض به نوجوان می شود...

نوجوانی یکی از دورانهایی است که روابط فرد با والدین کمتر می شود و در مواردی که خانواده معترض به نوجوان می شود، احتمال اینکه نوجوان به نفع دوستان، در مقابل والدین قرار گیرد افزایش می یابد. به گزارش خبرگزاری مهر، دوران نوجوانی یکی از مراحل مهم رشد انسان است. در این دوران نیاز به همبستگی به گونه ای دیگر در نهاد انسان نمایان می گردد، چرا که پیوند های کودکی گسسته می شود و فرد درصدد ایجاد پیوندهای نو با بزرگسالان بر می آید. افزایش فاصله عاطفی بین نوجوان و والدین به تدریج استقلال بیشتری برای وی به بار می آورد و فرآیند این تحول در نوجوانان، مختلف و در پسران و دختران متفاوت است.

گرایش به گروه همسالان

ارتباط با دیگران در آغاز نوجوانی به طور عمده متمرکز به گروه همسالان و دوستان است و ارزشیابی دیگران خاصه همسالان و دوستان از نوجوان برایش مهم و آغاز حرکت او به سوی روابط متقابل پیشرفته اجتماعی است، و اولین گام در جهت شکل گیری مناسبات اجتماعی بزرگسالی، وابستگی به یک گروه از دوستان همجنس در آستانه بلوغ است.

همبستگی گروهی در این مرحله قویتر از سایر مراحل زندگی است و غالباً به عنوان یک شاخص موفقیت برای اکثر نوجوانان محسوب می گردد. نیاز به تعلق گروه، به مفهوم پذیرش و قبول گروه مورد نظر جوانان است. هر نوع رویدادی که بر این پذیرش اثر گذارد، نوجوان را دچار تزلزل، احساس بی اعتمادی به خود و احساس عدم کفایت خواهد نمود. در مواردی نوجوان سرخورده از گروه به باندها و گروههای ناسالم اجتماعی می پیوندند تا بر تنهایی و عدم تعلق اجتماعی خویش فائق آید.

نوجوانان به همانندسازی خود با گروه همسالان می پردازند و از جهات مختلف مثلاً در طرز صحبت کردن، لباس پوشیدن، اصلاح موی سر، علائق هنری، فعالیت های فوق برنامه و دیگر کارهای نوجوان همسال خود به همانندسازی با آنان می پردازند و روابط با دوستان در این مرحله معمولاً از روابط او با اعضای خانواده گرمتر است و بسیاری از اطلاعات را از آنان بدست می آورد. نوجوان بر پایه صمیمیت و وفاداری دوستان خود را پیدا می کند و بر پایه همین صمیمیت و گفتگوهای خصوصی می تواند خود را بشناسد و هویت خویش را کشف کند.

در این دوران احساس می شود که روابط نوجوانان با والدین کمرنگ تر می شود و در مواردی که خانواده معترض به نوجوان می شود، احتمال اینکه نوجوان به نفع دوستان، در مقابل والدین قرار گیرد، افزایش می یابد. والدین باید با در نظر گرفتن خصوصیات شخصیتی نوجوانان با درایت و ظرافت مانع برخوردها شده و سعی نمایند میزان صمیمیت و همدلی خود را با نوجوانان و جوانان خود را با نوجوانان و جوانان خود افزایش دهند.

حضرت علی (ع) در مورد نوجوانان این صفت را بر می شمردند: هم سوگند با اندوهها و همنشین با غمها. (نهج البلاغه نامه 31) گویا نوجوان هم سوگند اندوههای جان آزار و همنشین غمها است. احساساتی چون غم و اندوه، گاه وجود نوجوانان را فرا می گیرد. بیشتر آنان در این مواقع ترجیح می دهند که با دوستان خود باشند و آنان را هم صحبتی خوب برای خود می دانند، یکی از علل گرایش به همسالان را می توان همانندی احساسات و مسائل مربوط به بلوغ دانست.

در ادامه این نامه حضرت امیر(ع) به فرزندشان می فرماید که اندوهها را از خود دور کن و بیگانه و غریب کسی است که او را دوستی نیست. دوستی و رفاقت پاسخ به یک نیاز فطری و طبیعی جوان است که او را از تنهایی و بی پناهی خویش می رهند و در پرتو محبت ها و دوستی ها، شخصیت او به نقطه کمال یا سقوط می رسد.

رفقا و دوستان نه تنها با هم انس می گیرند و با مصاحبت و همنشینی موجبات شادمانی و نشاط یکدیگر را فراهم می سازند، بلکه هر دوستی، به مقیاس درجه رفاقت و دوستی در امور مادی و معنوی رفیق خود نفوذ می کند و هر یک دانسته یا ندانسته روی عقاید و اخلاق و رفتار و گفتار دیگری اثر می گذارد.

پیامبر گرامی اسلام (ص) فرموده اند جوانان به سبب صفای دل و صمیمیتی که دارند علاقه زیادی به ایجاد روابطه دوستانه عمیق

دارند و به پیمان هایی که با هم می بندند بسیار پایبند هستند. پیامبر اکرم (ص) بنیاد عقل را پس از ایمان به خدا، دوستی با مردم معرفی می نمایند. بنابراین دوست یابی برای جوان مفید و ضروری است و به سبب اهمیتی که در زندگی انسان دارد باید در انتخاب دوستان دقت بسیار نمود و در این دوره خانواده نقش به سزایی می توانند برای فرزندان ایفا کنند و در این مهم با تفکر و آگاهی صحیح به آنان یاری رسانند.